EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 3.6.2024
COM(2024) 228 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

v zvezi s prodajnimi označbami ter razvrščanjem trupov v sektorju ovčjega in kozjega mesa

Kazalo

1 Uvod 2
2 Pristop in orodja 2
3 Analiza regulativnega okvira 2
3.1 Razvrščanje trupov 2
3.1.1 Predhodna zakonodaja 2
3.1.2 Trenutno stanje 4
3.2 Prodajna označba 5
3.3 Podatki o trgu 6
4 Mnenja držav članic in deležnikov 6
4.1 Ocena anketirancev v zvezi z razvrščanjem trupov 6
4.2 Ocena anketirancev v zvezi s prodajnimi označbami 7
4.3 Dodatne pripombe anketirancev 7
5 Sklepne ugotovitve 8

1 Uvod

V skladu s členom 225(dd) Uredbe (EU) št. 1308/2013 (uredba o SUT)[1] mora Komisija do 30. junija 2024 Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti poročilo v zvezi s prodajnimi označbami in razvrščanjem trupov v sektorju ovčjega in kozjega mesa.

Cilji tega poročila so:

- pregledati obstoječa pravila o razvrščanju trupov in prodajnih označbah v sektorju ovčjega in kozjega mesa ter
- ugotoviti, ali je potrebna nadaljnja ureditev tega področja.

2 Pristop in orodja

Komisija je februarja 2023 pripravila dve raziskavi z namenom zbiranja strokovnih mnenj o razvrščanju trupov in uporabi prodajnih označb v sektorjih ovčjega in kozjega mesa. Prva je bila naslovljena na države članice prek strokovne skupine za skupno ureditev kmetijskih trgov, druga pa na deležnike, ki so člani skupine za civilni dialog o živinoreji.

Komisija je pred začetkom posvetovanja države članice in deležnike obvestila o namenu in časovnem razporedu posvetovanja ter jih naknadno opozorila, zakaj je njihovo sodelovanje v raziskavi potrebno. Prejela je odgovore 26 držav članic (vseh, razen Francije) in le štirih deležnikov, ki pripadajo organizacijam iz Španije, Avstrije in Portugalske.

Poleg tega je to poročilo podprto z:

- analizo sedanje in prejšnje zakonodaje, ki se nanaša na področje uporabe poročila,
- ugotovitvami iz poročil, ocen in presoj, ki jih je izvedla Komisija,
- statističnimi podatki, ki so na voljo za kmetijske proizvode, ter
- prispevki strokovnjakov strokovne skupine za razvrščanje trupov in deležnikov iz skupine za civilni dialog o trgu ovc in koz.

3 Analiza regulativnega okvira

3.1 Razvrščanje trupov

3.1.1 Predhodna zakonodaja

Od uvedbe razvrščanja in sporočanja cen v skladu z lestvico Skupnosti za razvrščanje trupov leta 1992[2] je bilo to za sektor ovc prostovoljno. V sektorju govejega in prašičjega mesa pa je bila lestvica Unije za razvrščanje trupov obvezna, z izjemami za male klavnice, odvisno od izvajanja v državah članicah.

[1] Uredba (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (UL L 347, 20.12.2013, str. 671, http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj).
[2] Uredba Sveta (EGS) št. 2137/92 z dne 23. julija 1992 o lestvici Skupnosti za razvrščanje trupov ovc in določitvi standardne kakovosti Skupnosti za sveže ali hlajene trupe ovc ter podaljšanju Uredbe (EGS) št. 338/91 (UL L 214, 30.7.1992, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1992/2137/oj).

Dodatna podrobna pravila, vključno s podrobnejšimi opisi kategorij in maščobnih razredov, so bila določena leta 1993[3]. Lestvica Skupnosti je začela veljati 6. marca 1993, določbe o sporočanju cen na podlagi razvrščanja pa so se začele uporabljati najpozneje 8. aprila 1993. Na podlagi teh določb je Urad za uradne publikacije Evropskih skupnosti v začetku leta 1995 objavil brošure v večini jezikov Unije, ki jih je izdala Evropska komisija in v katerih so pojasnjene lestvice za razvrščanje trupov ovc.

Na začetku je bil eden od dolgoročnih ciljev lestvice Unije za razvrščanje trupov zagotoviti podlago za novo opredelitev standardne kakovosti trupov ovc na podlagi lestvice Unije za določanje cen in izračun premije. Predvideno je bilo, da lestvica Unije za razvrščanje trupov postane kontrolni dejavnik kakovosti za trgovinske posle med rejci ovc in predelovalci mesa. Pri lažjih trupih jagnjet se ocena mesnatosti ni štela za pravično oceno. Razlog je bil, da bi se s tem sistematično kot negativni faktor upoštevala njihova naravno šibka morfologija (dolgonoge pasme) in slabše razmerje med podkožno/notranjo maščobo ter nizka teža. Zato je bil razvit drug sistem za razvrščanje trupov jagnjet, ki tehtajo manj kot 13 kg.

Na podlagi Uredbe Sveta (EGS) št. 2137/92 je morala Komisije v skladu s členom 9 Svetu predložiti poročilo, v katerem bi ocenila možnost obveznega razvrščanja trupov ovc. V svojem poročilu, objavljenem leta 1997[4], je Komisija ugotovila, da izvajalci dejavnosti lestvico za razvrščanje trupov uporabljajo zelo omejeno, in ugotovila, da bi morale države članice še naprej prostovoljno uporabljati razvrščanje trupov ovc.

Z reformo, uvedeno z Uredbo Sveta (ES) št. 2529/2001[5] o skupni ureditvi trga za ovčje in kozje meso, se je spremenil način izračuna letne premije za ovce. V skladu s tem je Komisija leta 2002 Svetu izdala drugo poročilo[6], v katerem je ponovno analizirala morebitno obvezno uporabo lestvice Unije za ovce. V tem drugem poročilu je Komisija še naprej priporočala neobvezno uporabo lestvice, ker v številnih državah članicah ni bilo napredka pri izvajanju razvrščanja trupov.

Nekdanja nadzorna skupina Skupnosti za pregled lestvice za razvrščanje trupov ovc, ustanovljena na podlagi Uredbe (EGS) št. 2137/92, je v obdobju 1993–2000 opravila inšpekcijske obiske v več državah članicah, sprva s ciljem uskladiti standarde razvrščanja med nacionalnimi strokovnjaki in zagotoviti, da se ti standardi upoštevajo v obiskanih klavnicah.

Skupina je ugotovila, da večina deležnikov ni želela uporabljati lestvice za razvrščanje in ovčjega mesa plačevati na njeni podlagi; lestvico Unije so bistveno razvili samo v Franciji, na Finskem in Švedskem. Večina rejcev je prodajala ovce na podlagi žive teže neposredno

---

[3] Uredba Komisije (EGS) št. 461/93 z dne 26. februarja 1993 o določitvi podrobnih pravil za lestvico Skupnosti za razvrščanje klavnih trupov ovc (UL L 49, 27.2.1993, str. 70, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1993/461/oj).

[4] Report from the Commission on the implementation of Council Regulation (EEC) No 2137/92 concerning the Community scale for the classification of carcasses of ovine animals and determining the Community standard quality of fresh or chilled sheep carcasses and extending Regulation (EEC) No 338/91 (Poročilo Komisije o izvajanju Uredbe Sveta (EGS) št. 2137/92 o lestvici Skupnosti za razvrščanje trupov ovc in določitvi standardne kakovosti Skupnosti za sveže ali hlajene trupe ovc ter podaljšanju Uredbe (EGS) št. 338/91; COM/97/0250 final).

[5] Uredba Sveta (ES) št. 2529/2001 z dne 19. decembra 2001 o skupni ureditvi trga za ovčje in kozje meso (UL L 341, 22.12.2001, str. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/2529/oj).

[6] Report from the Commission to the Council on the implementation of Council Regulation (EEC) No 2137/92 concerning the Community scale for the classification of carcasses of ovine animals (Poročilo Komisije Svetu o izvajanju Uredbe Sveta (EGS) št. 2137/92 o lestvici Skupnosti za razvrščanje trupov ovc; COM/2002/0295 final).

klavnicam, kjer se je razvrščanje uporabljalo, pa je šlo predvsem za izpolnjevanje zahtev klavnice ali stranke.

Poleg tega se je preglednost, ki je bila cilj uporabe lestvice, zmanjšala zaradi različnih predstavitev trupov, jagnjeta pa so se prodajala po isti osnovni ceni ne glede na sestavo ali lestvico trupov. Primerjava cen, navedenih na podlagi teže trupa, je bila z vidika rejca nejasna in zavajajoča.

3.1.2 Trenutno stanje

Sedanje določbe za razvrščanje trupov ovc so določene v točki C.III Priloge IV k Uredbi (EU) št. 1308/2013 (uredba o SUT), v Delegirani uredbi Komisije (EU) 2017/1182[7] in v Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2017/1184[8].

Za prostovoljno razvrščanje trupov ovc obstajata dva različna sistema:

- Prvi sistem se nanaša na trupe ovc, ki tehtajo 13 kg ali več, in se običajno imenuje „lestvica SEUROP“, pri kateri so trupi razvrščeni vizualno glede na njihovo mesnatost in stopnjo zamaščenosti. Pri govedu se razredi mesnatosti (S, E, U, R, O in P) nanašajo na razvoj profilov trupov, zlasti delov visoke vrednosti (zadnja četrt, hrbet, pleče), in so indikator vsote mišic in maščobe glede na kosti. Razred zamaščenosti (od 1 do 5) opisuje količino vidne maščobe na zunanji strani trupa.
- Drugi sistem se nanaša na trupe jagnjet, ki tehtajo manj kot 13 kg, in opisuje težo, barvo mesa in zamaščenost, ki se običajno imenuje „lestvica A“. Upoštevajo se torej samo teža (tri kategorije: < 7,0 kg teže trupa, 7,1–10 kg teže trupa in 10,1–13 kg teže trupa), barva mesa in razred zamaščenosti.

V zvezi z razvrščanjem trupov koz ni pravnih določb.

Danes je razvrščanje trupov ovc in koz v Uniji zaradi manjšega obsega vzreje še vedno drugotnega pomena v primerjavi z razvrščanjem trupov goved in prašičev. Samo Bolgarija, Francija, Hrvaška, Finska in Švedska so v okviru strokovne skupine za razvrščanje trupov, ki je potekala 11. oktobra 2023, potrdile uporabo razvrščanja ovc na svojih ozemljih v skladu z lestvico Unije. V teh državah članicah je 277 klavnic v letu 2022 razvrstilo 4 420 782 trupov ovc, od katerih je bilo 602 018 odraslih (tj. ovc, starejših od 12 mesecev) in 3 818 764 jagnjet (tj. ovc, mlajših od 12 mesecev). Vendar je to pomenilo manj kot 12 % celotne količine ovc za Unijo kot celoto. Razvrščanje je bilo pomembnejše v kategoriji težkih jagnjet kot v kategoriji lahkih jagnjet, v kateri je bilo leta 2022 od skupno več kot 13,8 milijonov trupov v Uniji razvrščenih le 111 130 trupov. V Uniji trenutno niso odobrene nobene metode za samodejno razvrščanje.

---

[7] Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/1182 z dne 20. aprila 2017 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z lestvicami Unije za razvrščanje trupov goved, prašičev in ovac ter sporočanjem tržnih cen nekaterih kategorij trupov in živih živali (UL L 171, 4.7.2017, str. 74, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2017/1182/oj).

[8] Izvedbena uredba Komisije (EU) 2017/1184 z dne 20. aprila 2017 o določitvi pravil za uporabo Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede lestvic Unije za razvrščanje trupov goved, prašičev in ovac ter sporočanja tržnih cen nekaterih kategorij trupov in živih živali (UL L 171, 4.7.2017, str. 103, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2017/1184/oj).

Poleg tega lestvica Unije za razvrščanje trupov v večini držav članic nima bistvene vloge pri sporočanju cen jagnjet. Leta 2022 so samo 103 klavnice ovc, ki so uporabljale lestvico Unije, svojim pristojnim organom sporočale kotacije na podlagi rezultatov razvrščanja. Na Hrvaškem so cene, sporočane na podlagi lestvice razvrščanja, skupaj znašale 40,8 % nacionalnega letnega zakola. Beleženje cen iz ključnih držav članic rejk – Grčije, Španije, Italije, Portugalske in Romunije – v veliki meri izhaja iz neposrednega trženja jagnjet na trgih v živo ali na dražbenih trgih. Za primerjavo, nakupi klavnic prevladujejo v Belgiji, na Irskem, v Franciji, Latviji, na Slovaškem, Finskem in Švedskem. Večina kotacij jagnjet, sporočanih organom, se izračuna iz serij jagnjet, ki se prodajajo na glavo, na podlagi žive teže ali teže trupa.

Razširitev uporabe lestvice Unije na trupe koz se ne zdi izvedljiva. Standardno kakovost bi bilo težko določiti na podlagi lestvic EU za trupe ovc, saj se opredelitve na podlagi starosti, teže in maščobnih meril ter vrste vzreje bistveno razlikujejo. V primerjavi s trupi ovc enake starosti in spola so trupi koz dejansko manjši in imajo manjšo količino zamaščenosti. Donos trupov je običajno manjši, predvsem zaradi zmanjšane vsebnosti maščob trupov, saj se zamaščenost pojavi veliko pozneje v procesu rasti, medtem ko so lahko izgube vlage in tekočine včasih precej velike (do 8 %).

Poleg tega je glavna značilnost trupov koz, da se v nekaterih državah zaužijejo skoraj vsi deli trupa, in ker se glava v številnih primerih ne odstrani, je težko določiti praktično uporabo referenčne predstavitve.

3.2 Prodajna označba

Določbe o tržnih standardih iz uredbe o SUT se ne nanašajo na ovčje in kozje proizvode.

Čeprav se kozje meso ne razlikuje po različnih kategorijah, je razlikovanje med kategorijami ovc dobro uveljavljeno. V Prilogi I k uredbi o SUT se del XVIII nanaša na ovčje in kozje meso ter žive ovce in koze, pri čemer so jagnjeta opredeljena kot ovce, stare do enega leta. Nasprotno pa so v delu C Priloge IV opredeljene kategorije razvrščenih trupov ovc z uporabo črke A za ovce, mlajše od 12 mesecev, in črke B za druge ovce. Izraz „jagnje“ je uporabljen tudi v zvezi s prenesenimi pooblastili iz člena 19(6), točka (c), uredbe o SUT za razvrščanje lahkih jagnjet, medtem ko mora Komisija na podlagi člena 21 uredbe o SUT o drugih izvedbenih pooblastilih sprejeti izvedbene akte, s katerimi državam članicam dovoli uporabo določenih meril za razvrščanje jagnjet s težo trupa manj kot 13 kg.

Poleg tega je v Delegirani uredbi Komisije (EU) 2017/1182 izraz „jagnje“ uporabljen v uvodni izjavi 6, členih 3(2) in 21 ter Prilogi III. V skladu s členom 13, točka (a)(iv), morajo države članice sporočiti tržne cene za trupe ovc, starih manj kot 12 mesecev. V skladu s členom 11 Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2017/1184 se tržne cene beležijo za trupe ovc v dveh kategorijah teže, opredeljenih kot „lahka jagnjeta“ (teža trupa manj kot 13 kg) in „težka jagnjeta“ (teža trupa 13 kg ali več). V zvezi z beleženjem tržnih cen za druge trupe ovc in koz ni pravnih določb Unije.

Poleg uredbe o SUT se izrazi za jagnječje in kozličje meso v kombinirani nomenklaturi Unije iz leta 2022 izrecno razlikujejo od drugih kategorij ovčjega in kozjega mesa[9]. V navedeni

[9] Izvedbena uredba Komisije (EU) 2021/1832 z dne 12. oktobra 2021 o spremembi Priloge I k Uredbi Sveta (EGS) št. 2658/87 o tarifni in statistični nomenklaturi ter skupni carinski tarifi

izvedbeni uredbi Komisije so jagnjeta za poglavja 1, 2, 4, 15, 16, 41, 43 in 51 opredeljena kot do enega leta stare živali, izraz „kozliček“ pa je naveden v opombi 1(c) k poglavju 41 (kože), v tarifni številki 4106 in vrstici 4113 10 00. Poleg tega je v členu 31(1) Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2020/1988[10], kar zadeva uvozne tarifne kvote po načelu „kdor prvi prispe, prvi dobi“, izraz „kozliček“ opredeljen kot do enega leta stara koza.

V Prilogi I k Uredbi (ES) št. 1165/2008[11] o statistiki živinoreje in mesa v točki 2 o opredelitvah kategorij ovc izraz „jagnje“ označuje samce ali samice ovc, mlajše od 12 mesecev.

3.3 Podatki o trgu

Za ovčje meso je Komisija uvedla določbe za sporočanje cen trupov jagnjet, saj je povpraševanje po mesu živali, zaklanih v mlajših letih, bolj reprezentativno za namene preglednosti trga.

V skladu s členom 25(2), točka (c), Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/1182 morajo države članice Komisijo vsako leto uradno obvestiti o skupnem številu ovc, zaklanih v prejšnjem koledarskem letu, razčlenjenem po kategorijah mase.

Za kozje meso Komisija dvakrat letno zbere podatke o povprečnih cenah na podlagi raziskave, poslane strokovnjakom skupine za civilni dialog o živinoreji.

Komisija je organizirala forum za ovčje meso, na katerem so sodelovali predstavniki držav članic s pomembnim obsegom vzreje ter rejci, predelovalci in trgovci, da bi proučili sedanje in prihodnje izzive sektorja ovčjega mesa v Uniji. Komisija je nato oktobra 2016 objavila preglednico za ovce in koze, da bi tedensko zagotavljala podatke o tržnih cenah, vzreji in trgovanju v Uniji in tretjih državah.

4 Mnenja držav članic in deležnikov

4.1 Ocena anketirancev v zvezi z razvrščanjem trupov

Pet držav članic je potrdilo, da uporabljajo lestvico Unije za razvrščanje trupov jagnjet, pri čemer jo štiri uporabljajo tudi za odrasle ovce (tj. ovce, starejše od 12 mesecev). Samo dve državi članici določata, da je to obvezno za vse izvajalce dejavnosti, medtem ko v drugih dveh državah članicah razvrščanje ovc prostovoljno izvaja le majhno število klavnic. Hrvaška je bila edina država članica, ki je potrdila, da uporablja obvezno razvrščanje trupov za koze, in sicer tako za mlade kot odrasle živali.

Čeprav se večina anketirancev strinja, da bi razvrščanje trupov izboljšalo preglednost trga, dodalo tržno vrednost proizvodom in izboljšalo odziv dobaviteljev na povpraševanje na trgu,

---

(UL L 385, 29.10.2021, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/1832/oj).

[10] Izvedbena uredba Komisije (EU) 2020/1988 z dne 11. novembra 2020 o določitvi pravil za uporabo uredb (EU) št. 1308/2013 in (EU) št. 510/2014 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z upravljanjem uvoznih tarifnih kvot po načelu „kdor prvi prispe, prvi dobi“ (UL L 422, 14.12.2020, str. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/1988/oj).

[11] Uredba (ES) št. 1165/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o statistiki živinoreje in mesa ter razveljavitvi direktiv Sveta 93/23/EGS, 93/24/EGS in 93/25/EGS (Besedilo velja za EGP) (UL L 321, 1.12.2008, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1165/oj).

so bili dodatni stroški razvrščanja navedeni kot ena od glavnih težav pri uvajanju obvezne uporabe. Le štiri države članice so se pozitivno odzvale na uvedbo obveznega razvrščanja ovc na ravni Unije. Poleg tega je velika večina držav članic potrdila, da domači izvajalci dejavnosti niso zahtevali nobene spremembe sedanje prostovoljne podlage na ravni Unije. Anketiranci so opozorili, da sta razdrobljenost in/ali majhnost njihovih domačih trgov resni oviri za uvedbo obvezne uporabe.

Poleg tega so le štiri države članice želele uvesti posebno zakonodajo o razvrščanju trupov koz. Številni anketiranci so tudi navedli, da uvedba razvrščanja trupov koz ne bi ustvarila dodane vrednosti, saj je vzreja tako obrobna in v večini primerov pomeni podproizvod mlečne proizvodnje. Ugotovili so, da bi bila kakršna koli korist uvedbe kakršnega koli razvrščanja trupov nesorazmerna v primerjavi z dodatnimi stroški izvajanja.

V zvezi s podatki o trgu je večina anketirancev potrdila, da ima razvrščanje trupov manjšo vlogo pri nakupu ovčjega/kozjega mesa. Le štiri države članice in en deležnik, ki so odgovorili na anketo, so izrazili kakršno koli zanimanje za razširitev sporočanja cen na druge kategorije trupov ovc. Podobno sta samo dve državi članici in en deležnik, ki so odgovorili na anketo, želeli uvedbo sporočanja cen za trupe koz. Odgovori potrjujejo, da je na večini trgov Unije nakup ovčjega in kozjega proizvoda dogovorjen bodisi na podlagi pavšalnih plačil bodisi na glavo, oziroma na kg žive teže ali teže trupa ali celo na podlagi velikosti živali.

Poleg tega so anketiranci navedli relativni pomen ovc, s katerimi se trguje v Bolgariji, Estoniji, Grčiji, Španiji, na Madžarskem, v Romuniji in na Švedskem. Vendar so anketiranci opozorili, da tudi pri trgovanju z živimi živalmi med državami članicami nakupi na podlagi razvrščanja trupov nimajo pomembnega obsega.

4.2 Ocena anketirancev v zvezi s prodajnimi označbami

Da bi se izognili povečanju finančnega in upravnega bremena za izvajalce dejavnosti in organe, velika večina anketirancev ni pokazala zanimanja za uvedbo nove zakonodaje na ravni Unije o prodajnih označbah. Samo pet držav članic za ovce in dve državi članici za koze sta podprli bolj specifično zakonodajo o prodajnih označbah na ravni Unije.

Le ena država članica je sporočila zahtevo svojih domačih deležnikov za posebno zakonodajo na ravni Unije o prodajnih označbah za ovce, pri čemer je to stališče podprl tudi deležnik med anketiranci. V anketi je le ena država članica poudarila potrebo po razlikovanju med več kategorijami jagnjet, en deležnik pa je opozoril na nezadostne podatke o trgu za kozje meso.

4.3 Dodatne pripombe anketirancev

Iz odgovorov anketirancev je razvidno, da se trženje in rezanje ovčjega in kozjega mesa večinoma izvajata v skladu s specifikacijami kupcev in vključujeta manjši obseg predelave kot pri drugih vrstah mesa. Nekateri anketiranci so poudarili pomen majhnih klavnic in zakola na kmetijah v svojih državah članicah pri dobavi ovčjega in kozjega mesa predelovalni industriji. Na maloprodajni ravni se meso večinoma prodaja v skladu s povpraševanjem strank ali v predpakiranih svežnjih.

Poleg tega so anketiranci opozorili na obstoj različnih oznak kakovosti za ovčje meso v Belgiji, na Danskem, v Estoniji, na Irskem, v Grčiji, Španiji, na Hrvaškem, v Italiji, na Portugalskem,

v Sloveniji in na Slovaškem ter za kozje meso v Grčiji, Španiji, na Hrvaškem, Portugalskem in v Sloveniji. Vendar so njihovi tržni deleži v primerjavi s celotnim domačim obsegom običajno precej majhni.

Na splošno ocena tržnega deleža za različne proizvode v večini vprašalnikov ni bila na voljo.

5 Sklepne ugotovitve

Udeležba deležnikov v raziskavi je bila zelo nizka, kar je v skladu z mnenjem, da več zakonodaje o razvrščanju trupov in prodajnih označbah za sektor ni prednostna naloga. Poleg tega je bilo med državami članicami ali deležniki malo zanimanja za uvedbo obveznega razvrščanja trupov ovc ali za uvedbo sistema razvrščanja trupov koz ali za nadaljnjo zakonodajo o proizvodih iz ovčjega in kozjega mesa. Podobno se v resoluciji Evropskega parlamenta iz leta 2018 o trenutnih razmerah v sektorjih ovčereje in kozjereje v Uniji ter obetih zanju[12] ne zahteva nobena posebna zakonodaja o razvrščanju trupov ali prodajnih označbah.

Razvrščanje trupov ovc bi zato moralo ostati prostovoljno orodje na ravni Unije, ki naj se uporablja, kadar ima koristi, ki zagotavljajo resnično dodano vrednost za utemeljitev kakršnega koli povečanja stroškov in bremena. Z oceno se potrjuje, da ni utemeljenih razlogov za uvedbo obveznega razvrščanja trupov ovc na ravni Unije. Pri razširitvi uporabe lestvice za razvrščanje med ključnimi rejci v Uniji ni bilo bistvenega razvoja. Zato stroški in upravno breme za obvezno razvrščanje ne bi bili upravičeni. Klavnice bi morale organizirati in izvajati razvrščanje trupov, imeti usposobljeno osebje ter beležiti in sporočati rezultate in cene. Pristojni organ bi moral izvajati inšpekcijske preglede na kraju samem v skladu s pravili Unije, posledično pa bi potreboval dodatne vire.

Razvrščanje trupov je lahko orodje za dobavne verige ovc za izboljšanje učinkovitosti, preglednosti cen in boljšega trženja. Čeprav bi se lahko z obveznim razvrščanjem trupov ovc olajšal prenos podatkov po dobavni verigi, kar bi načeloma lahko privedlo do pravičnejših in ekonomsko učinkovitejših poslov, številni izvajalci dejavnosti še vedno ne vidijo večjih koristi in večina dobaviteljev, ki trgujejo z ovcami, ne vidi potrebe po razvrščanju trupov.

Zaradi zelo omejene proizvodnje kozjega mesa v številnih državah članicah ter posebnih značilnosti trupov in kosov mesa lestvice Unije za razvrščanje trupov ni treba razširiti na koze.

Kar zadeva prodajne označbe v vprašalnikih niso bile sporočene nobene sistemske težave ali težave pri izvajanju sedanje zakonodaje o trženju ovčjega in kozjega mesa, iz ankete pa izhaja, da si večina izvajalcev dejavnosti in pristojnih organov v zvezi s tem ne želi več zakonodajnih obveznosti. Namesto tega dajejo prednost poenostavljenemu pristopu, ki temelji na subsidiarnosti in manjšemu upravnemu bremenu. Poleg tega se pri ovčjem in kozjem mesu uporabljajo različne komercialne razvrstitve, ki so odvisne od starosti živali ob zakolu, zaradi velike raznolikosti proizvodnih sistemov in avtohtonih pasem pa so ti sektorji zelo raznoliki, želje potrošnikov pa vezane na kulturno okolje. Zato bi lahko različne dimenzije, ki pomenijo kakovost mesa, povzročile napetosti ali konflikte, če bi zakonodajalec uvedel posebno prodajno označbo.

[12] Poročilo A8–0064/2018.

Splošni zaključek je, da novi zakonodajni predlogi o prodajnih označbah ali razvrščanju trupov v sektorju ovčjega in kozjega mesa niso potrebni.